

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 november 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
wat het invoeren van de zitting met gesloten
deuren in familiezaken en het horen van
minderjarigen betreft**

(ingediend door de dames
Sabien Lahaye-Battheu en Carina Van Cauter)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 novembre 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire en ce qui
concerne l'instauration de l'audience
à huis clos en matière familiale et
l'audition de mineurs**

(déposée par Mmes Sabien Lahaye-Battheu et
Carina Van Cauter)

SAMENVATTING

De indieners wensen gerechtelijke zittingen in familiezaken voortaan achter gesloten deuren te laten plaatsvinden en een regeling in te stellen voor het horen van minderjarigen in het kader van deze delicate aangelegenheden.

Dit getuigt van een groter respect voor de gevoelheden en de persoonlijke levenssfeer van de betrokken partijen.

RÉSUMÉ

Les auteures souhaitent que les audiences judiciaires en matière familiale se tiennent désormais à huis clos. Elles entendent également instaurer une réglementation relative à l'audition des mineurs dans le cadre de ces dossiers délicats.

Ce système respecte davantage les sensibilités et la vie privée des parties intéressées.

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedecker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a+VI.Pro	:	Socialistische partij anders + VlaamsProgressieven		
VB	:	Vlaams Belang		

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000 :	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000 :	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Plenum	PLEN :	Séance plénière
COM :	Commissievergadering	COM :	Réunion de commission
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel strekt ertoe de procedures die slaan op familiezaken voortaan achter gesloten deuren te laten plaatsvinden en een regeling in te stellen voor het horen van minderjarigen in het kader van deze delicate aangelegenheden.

Diverse nationale en internationale bepalingen schuiven het beginsel van de openbaarheid van terechtzittingen als principe naar voor. Het betreft artikel 148, eerste lid, van de Grondwet; artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna «EVRM» genoemd) en artikel 14, eerste lid, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (hierna «BUPO» genoemd). Evenwel volgt uit rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna «Hof Mensenrechten» genoemd) dat de wetgever een ganse categorie van zaken kan onttrekken aan de toepassing van deze algemene regel als dit noodzakelijk wordt geacht voor de bescherming van de goede zeden, de openbare orde of 's lands veiligheid of om de belangen van minderjarigen en het privéleven van partijen te beschermen.¹

Bij sommige gerechtelijke procedures staan immers waarden op het spel die beschermd worden door andere regels die ook grondrechten waarborgen, inzonderheid wat betreft het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven. Dit recht wordt voornamelijk gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 EVRM en artikel 17 BUPO, die stellen dat discretie nodig is voor feiten en procedures die betrekking hebben op het personenrecht en het familierecht in ruime zin.²

Om de evenredigheidstoets te doorstaan, zou het echter aangewezen zijn om aan de rechter de discretionaire bevoegdheid te laten om terug te grijpen naar de openbare zitting.³

Het principe van de zitting met gesloten deuren zorgt ervoor dat gevoelige thema's die toch dikwijls in familiezaken aan bod komen, zoals de redenen voor echtscheiding, de grond voor het doorvoeren van een adoptie (onvruchtbaarheid), de verblijfsregeling voor de kinderen,... als het ware binnenskamers blijven.

¹ Hof Mensenrechten, B. en P./Verenigd Koninkrijk, 24 april 2001.

² Hof Mensenrechten, Doorson/Nederland, 26 maart 1996, § 70; B. en P./Verenigd Koninkrijk, 24 april 2001, § 37.

³ Hof Mensenrechten, B. en P./Verenigd Koninkrijk, 24 april 2001, § 40.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise, d'une part, à faire en sorte que les procédures initiées en matière familiale se déroulent désormais à huis clos, et, d'autre part, à instaurer une réglementation en ce qui concerne l'audition de mineurs dans ces dossiers délicats.

Diverses dispositions nationales et internationales consacrent le principe de la publicité des audiences. Il s'agit de l'article 148, alinéa 1er, de la Constitution, de l'article 6, alinéa 1er, de la Convention européenne des droits de l'homme (ci-après «la CEDH»), et de l'article 14, alinéa 1er, du Pacte international relatif aux droits civils et politiques (ci-après «le PIDCP»). Il ressort cependant de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (ci-après «la Cour des droits de l'homme») que le législateur a la possibilité de soustraire toute une série d'affaires à l'application de cette règle générale si la protection des bonnes mœurs, de l'ordre public ou de la sécurité nationale, ou encore la protection des mineurs ou de la vie privée des parties le requièrent.¹

En effet, dans certaines procédures judiciaires, des valeurs protégées par d'autres règles garantissant, elles aussi, des droits fondamentaux - en particulier le droit au respect de la vie privée et familiale - sont en jeu. Le droit précité est essentiellement garanti par l'article 22 de la Constitution, l'article 8 de la CEDH et l'article 17 du PIDCP, qui disposent que la discrétion est requise pour les faits et procédures ayant trait au droit des personnes et au droit familial au sens large.²

Pour que la réglementation contenue dans la présente proposition de loi puisse résister au contrôle de proportionnalité, il s'indiquerait toutefois d'accorder au juge le pouvoir discrétionnaire d'ordonner la publicité de l'audience.³

Le principe de l'audience à huis clos garantit que des sujets sensibles pourtant souvent évoqués en matière familiale, tels que les raisons du divorce, le motif pour lequel il est procédé à une adoption (infertilité), le régime de résidence des enfants,... restent confidentiels.

¹ Cour eur. D.H., B. et P./Royaume-Uni, 24 avril 2001.

² Cour eur. D.H., Doorson/Pays-Bas, 26 mars 1996, § 70; B. et P./Royaume-Uni, 24 avril 2001, § 37.

³ Cour eur. D.H., B. et P. / Royaume-Uni, 24 avril 2001, § 40.

Dit getuigt van een groter respect voor de gevoeligheden en de privacy van de in dergelijke procedures betrokken partijen. Betrokkenen zullen zich ook minder geremd voelen om de volledige waarheid te spreken, wanneer ze weten dat hun persoonlijke zaken niet blootgesteld worden aan de – soms meedogenloze – publieke opinie, zoals in openbare zittingen maar al te vaak het geval is.

Ondanks het feit dat de wetgever al enkele initiatieven genomen heeft om de persoonlijke levenssfeer van partijen te beschermen, zoals bijvoorbeeld via artikel 1255, § 6 en artikel 1253*quater* van het Gerechtelijk Wetboek, waardoor respectievelijk de zitting in de procedure van echtscheiding wegens onherstelbare ontwrichting en de zitting inzake vorderingen tussen echtgenoten met betrekking tot wederzijdse rechten en verplichtingen en betreffende het huwelijksvermogensstelsel in raadkamer verlopen, is er nog nood aan een meer algemene regeling voor procedures in familiale aangelegenheden.

Er dient een eenvormige regeling te komen die een reikwijdte heeft waar alle familiezaken – in de breedste zin van het woord – onder vallen.

Het gaat dan meer bepaald over de materies die geregeld worden in:

- hoofdstuk VIII*bis* van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (adoptie)
- hoofdstuk IX van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (voogdij over minderjarigen)
- hoofdstuk X van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (onbekwaamverklaring)
- hoofdstuk X*bis* van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (vorderingen van echtgenoten betreffende hun wederzijdse rechten en verplichtingen en hun huwelijksvermogensstelsel)
- hoofdstuk XI van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (echtscheiding, scheiding van tafel en bed en scheiding van goederen)
- hoofdstuk XI*bis* van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (veranderlijkheid van huwelijksvoorwaarden)
- hoofdstuk XII van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (uitkeringen tot levensonderhoud)
- hoofdstuk XII*bis* van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek (verzoeken betreffende de bescherming van het grensoverschrijdend hoederecht en bezoekrecht)
- hoofdstuk II van titel II van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade.

Ce principe témoigne d'un plus grand respect pour les sensibilités et la vie privée des parties impliquées dans de telles procédures. Les intéressés seront également moins réticents à dire toute la vérité s'ils savent que leur vie privée ne sera pas exposée à l'opinion publique – parfois impitoyable –, comme ce n'est que trop souvent le cas au cours des audiences publiques.

Bien que le législateur ait déjà pris quelques initiatives pour protéger la vie privée des parties, comme par exemple par le biais de l'article 1255, § 6, et de l'article 1253*quater* du Code judiciaire, qui disposent respectivement que l'audience dans la procédure de divorce pour désunion irrémédiable et l'audience concernant les demandes des époux relatives à leurs droits et devoirs respectifs et à leur régime matrimonial ont lieu en chambre du conseil, il faudrait encore prévoir une réglementation plus générale pour les procédures en matière familiale.

Il y a lieu d'élaborer une réglementation uniforme s'appliquant à toutes les matières familiales – dans le sens le plus large du terme.

Il s'agit plus particulièrement des matières réglées dans:

- le chapitre VIII*bis* du livre IV du Code judiciaire (De l'adoption)
- le chapitre IX du livre IV du Code judiciaire (De la tutelle des mineurs)
- le chapitre X du livre IV du Code judiciaire (De l'interdiction)
- le chapitre X*bis* du livre IV du Code judiciaire (Des demandes des époux relatives à leurs droits et devoirs respectifs et à leur régime matrimonial)
- le chapitre XI du livre IV du Code judiciaire (Du divorce, de la séparation de corps et de la séparation de biens)
- le chapitre XI*bis* du livre IV du Code judiciaire (De la mutabilité des conventions matrimoniales)
- le chapitre XII du livre IV du Code judiciaire (Des pensions alimentaires)
- le chapitre XII*bis* du livre IV du Code judiciaire (Des demandes relatives à la protection des droits de garde et de visite transfrontières)
- le chapitre II du titre II de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait.

Daarnaast dienen ook alle procedures in het kader van de in artikel 331 tot en met artikel 333 van het Burgerlijk Wetboek (vorderingen met betrekking tot de afstamming) achter gesloten deuren plaats te vinden.

In sommige familierechtelijke procedures – namelijk deze die hen aanbelangen – is het mogelijk dat minderjarigen gehoord worden door de rechter. Als dat in de toch wel intimiderende omgeving van een rechtszaal gebeurt, kan dat een uitermate stresserend en zelfs traumatiserend effect hebben op deze kinderen. Het onderhoud dient in de huidige regeling te gebeuren op een plaats die de rechter geschikt acht, dus waarom niet in een speciaal daartoe uitgeruste kamer, waar kinderen zich op hun gemak voelen en waar de zitting gehouden wordt in raadkamer.

Om het hoorrecht op een doeltreffende manier te verwezenlijken, dienen rechters een specifieke opleiding te krijgen die hen voeling geeft met de leefwereld van de gehoorde kinderen. Deze opleiding moet bepaald worden door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding⁴. Uit de praktijk blijkt dat sommige magistraten er de voorkeur aan geven de minderjarigen persoonlijk te horen, terwijl anderen dat overlaten aan specialisten ter zake⁵. Het is niet aangewezen om zomaar iedereen vragen te laten stellen aan de kinderen die gehoord worden. Er zou een minimumvereiste moeten zijn inzake de opleiding die gevolgd is (bijvoorbeeld sociaal assistent, in het bezit zijn van een pedagogisch diploma,...), zodat men weet dat de «ondervrager» geschikt is om met minderjarigen om te gaan.

Voor een optimale rechtsbescherming van de minderjarige, kan hij steeds worden bijgestaan door een advocaat, zonder dat hij van deze bijstand kan afzien.

En outre, toutes les procédures prévues aux articles 331 à 333 du Code civil (actions relatives à la filiation) doivent également faire l'objet d'une audience à huis clos.

Il arrive que des mineurs soient entendus par le juge dans certaines procédures de droit familial. Lorsque cette audition a lieu dans l'environnement somme toute intimidant d'une salle d'audience, elle peut avoir un effet extrêmement stressant, voire traumatisant sur ces enfants. En vertu de la réglementation actuelle, l'entretien doit se dérouler en un lieu que le juge considère comme approprié; donc, pourquoi pas dans un local spécialement aménagé à cet effet, où les enfants se sentent à l'aise et où l'audience se tient en chambre du conseil.

Pour que le droit d'être entendu soit mis en œuvre de manière efficace, il faut que les juges reçoivent une formation spécifique visant à les sensibiliser à l'univers des enfants entendus. Le contenu de cette formation doit être déterminé par l'Institut de formation judiciaire⁴. La pratique montre que certains magistrats préfèrent entendre les mineurs personnellement, alors que d'autres laissent ce soin à des spécialistes en la matière⁵. Il n'est pas recommandé de laisser tout un chacun poser des questions aux enfants qui sont entendus. Il devrait y avoir des exigences minimales en termes de formation suivie (par exemple, un assistant social détenteur d'un diplôme pédagogique, etc.), de manière à ce que l'on sache que «l'interrogateur» est à même de faire face à des mineurs.

Pour assurer une protection juridique optimale du mineur, ce dernier peut toujours être assisté par un avocat, sans avoir la possibilité de renoncer à cette assistance.

⁴ Amendement nr. 6 van mevrouw Taelman, mevrouw Lahaye-Battheu en de heer Borginon bij het wetsontwerp tot wijziging van verschillende bepalingen over het recht van minderjarigen om door de rechter te worden gehoord van 19 december 2003, DOC 51 0634/004.

⁵ Amendement nr. 14 van de regering bij het wetsontwerp tot wijziging van verschillende bepalingen over het recht van minderjarigen om door de rechter te worden gehoord van 19 december 2003, DOC 51 0634/004.

⁴ Amendement n° 6 de Mmes Taelman et Lahaye-Battheu et de M. Borginon au projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au droit des mineurs d'être entendus par le juge du 19 décembre 2003, DOC 51 0634/004.

⁵ Amendement n° 14 du gouvernement au projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au droit des mineurs d'être entendus par le juge du 19 décembre 2003, DOC 51 0634/004.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2.

De gangbare tekst van artikel 757 van het Gerechtelijk Wetboek stelt: «Behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen, zijn de pleidooien, de verslagen en de vonnissen openbaar».

Omdat een artikelsgewijze wijziging van alle in de toelichting opgesomde hoofdstukken en materies te ingewikkeld en tijdrovend zou zijn, is het aangewezen een nieuwe bepaling op te nemen in het Gerechtelijk Wetboek zodat alles in één keer geregeld wordt.

Er moet een mogelijkheid blijven voor de rechter om terug te keren naar de openbare zitting, zij het bij wijze van uitzondering. Op grond van artikel 149 van de Grondwet dient dit vonnis, zoals alle vonnissen, met redenen te worden omkleed.

Art. 3.

Dit artikel zorgt ervoor dat er een regeling komt voor de manier waarop minderjarigen in familiezaken gehoord kunnen worden.

Art. 4.

Dit artikel wijzigt de bepalingen voor het horen van minderjarigen in het algemeen.

De minderjarige wordt tijdens het onderhoud steeds bijgestaan door een advocaat. Hiervan kan niet worden afgeweken.

Art. 5-12.

In sommige van de opgesomde aangelegenheden bestaan reeds artikelen die voorzien in een zitting met gesloten deuren; voor de duidelijkheid zou het raadzaam zijn deze bijzondere bepalingen op te heffen – hetzij volledig, hetzij de woorden «in raadkamer» – aangezien er in de nieuwe bepaling van het Gerechtelijk Wetboek verwezen wordt naar de algemeenheid van procedures waar een zitting met gesloten deuren van toepassing is.

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina Van CAUTER (Open Vld)

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2.

L'actuel article 757 du Code judiciaire dispose que: «Sauf les exceptions prévues par la loi, les plaidoyers, rapports et jugements sont publics.».

Étant donné qu'une modification article par article de tous les chapitres et matières énumérés dans l'exposé des motifs serait par trop complexe et fastidieuse, il se recommande, afin de tout régler en une seule fois, d'insérer une nouvelle disposition dans le Code judiciaire.

Le juge doit conserver la possibilité de revenir à l'audience publique, même si c'est à titre exceptionnel. Sur la base de l'article 149 de la Constitution, ce jugement doit, comme tous les jugements, être motivé.

Art. 3.

Cet article prévoit l'instauration de règles précisant la manière dont les mineurs peuvent être entendus en matière familiale.

Art. 4.

Cet article modifie les dispositions régissant l'audition de mineurs en général.

Durant l'audition, le mineur peut à tout moment se faire assister par un avocat. On ne peut déroger à cette règle.

Art. 5-12.

Dans certaines des matières énumérées, il existe déjà des articles prévoyant une audience à huis clos; pour toute clarté, il serait opportun d'abroger ces dispositions particulières, soit intégralement, soit en supprimant les mots «en chambre du conseil» – étant donné qu'il est renvoyé, dans la nouvelle disposition du Code judiciaire, à l'ensemble des procédures dans lesquelles le huis clos s'applique.

WETSVOORSTEL**Artikel 1.**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2.

In het Gerechtelijk Wetboek wordt een artikel 757/1 ingevoegd, luidende:

«Art. 757/1. De procedures, bedoeld in de hoofdstukken VIIIbis, IX, X, Xbis, XI, XIbis, XII, XIIbis van boek IV van dit Wetboek, alsook de procedures waarvan sprake in hoofdstuk II van titel II van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade en de procedures in het kader van de in artikel 331 tot en met artikel 333 van het Burgerlijk Wetboek geregelde materie, verlopen achter gesloten deuren, in raadkamer.

De rechtbank kan uitzonderlijk bij vonnis verklaren dat de zitting openbaar wordt.»

Art. 3.

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 757/2 ingevoegd, luidende:

«Art. 757/2. Indien in de procedures genoemd in artikel 757/1 een minderjarige dient gehoord te worden, gebeurt dit overeenkomstig artikel 931.»

Art. 4.

In artikel 931 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1994, wordt het derde tot het zevende lid vervangen als volgt:

«In iedere procedure die de minderjarige aanbelangt, onverminderd de wettelijke bepalingen met betrekking tot zijn vrijwillige tussenkomst en zijn toestemming moet de rechtbank de minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar bereikt heeft, oproepen om gehoord te worden. Iedere minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt en die in staat is zijn mening te vormen, kan bij

PROPOSITION DE LOI**Article 1er.**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2.

Dans le Code judiciaire, il est inséré un article 757/1 rédigé comme suit:

«Art. 757/1. Les procédures visées aux chapitres VIIIbis, IX, X, Xbis, XI, XIbis, XII, XIIbis du livre IV du présent Code, les procédures prévues au chapitre II du titre II de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, ainsi que les procédures suivies dans le cadre de la matière réglée par les articles 331 à 333 du Code civil, font l'objet d'une audience à huis clos, en chambre du conseil.

Le tribunal peut déclarer exceptionnellement par jugement que l'audience est publique.»

Art. 3.

Dans le même Code, il est inséré un article 757/2 rédigé comme suit:

«Art. 757/2. Si, dans les procédures énoncées à l'article 757/1, un mineur doit être entendu, cette audition se déroule conformément à l'article 931.»

Art. 4.

Dans l'article 931 du même Code, modifié par la loi du 30 juin 1994, les alinéas 3 à 7 sont remplacés par ce qui suit:

«Dans toute procédure concernant le mineur, sans préjudice des dispositions légales prévoyant son intervention volontaire et son consentement, le tribunal doit convoquer le mineur d'âge de douze ans, aux fins d'audition. Tout mineur de moins de douze ans capable de se forger une opinion peut être entendu à sa demande ou sur décision du juge. Lorsque le mineur en fait la

beslissing van de rechter worden gehoord. Wanneer de minderjarige het verzoek aan de rechter bij wie de zaak aanhangig is of aan de procureur des Konings heeft gericht, kan het onderhoud niet worden geweigerd.

De minderjarige wordt gehoord door de rechter of door de persoon die de rechter aanwijst. Het onderhoud vindt plaats buiten de aanwezigheid van wie ook, behalve de griffier, de advocaat van de minderjarige en in voorkomend geval het openbaar ministerie.

Het onderhoud gaat door op een plaats die de rechter geschikt acht, in raadkamer.

De minderjarige wordt steeds bijgestaan door een advocaat.

Van het onderhoud wordt een proces-verbaal opge maakt dat bij het dossier van de rechtspleging wordt gevoegd, zonder dat evenwel een afschrift ervan aan de partijen wordt bezorgd.

Het proces-verbaal wordt aan de minderjarige voorgelezen en door hem ondertekend voor akkoord. De kosten verbonden aan het onderhoud worden in voorkomend geval over de partijen verdeeld.

Het horen van de minderjarige heeft niet tot gevolg dat hij partij in het geding wordt. Aan de mening van de minderjarige wordt een passend belang gehecht conform zijn leeftijd en maturiteit.

De rechters die oordelen in geschillen die minderjarigen betreffen, genieten een bijzondere vorming.»

Art. 5.

In artikel 1231-1, van hetzelfde Wetboek wordt de bepaling onder 1° opgeheven.

Art. 6.

In artikel 1231-10, inleidende zin, van hetzelfde Wetboek vervallen de woorden «in raadkamer».

Art. 7.

In artikel 1233 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 maart 2001, worden in paragraaf 1, 2°, de woorden «artikel 931, zesde en zevende lid» vervangen door de woorden «artikel 931, vijfde en zevende lid».

demande, soit au juge saisi du litige, soit au procureur du Roi, l'audition ne peut être refusée.

Le mineur est entendu par le juge ou la personne désignée par ce dernier à cet effet. L'audition a lieu hors de la présence de quiconque, à l'exception du greffier, de l'avocat du mineur et, le cas échéant, du ministère public.

L'audition a lieu en un endroit considéré comme convenable par le juge, en chambre du conseil.

Le mineur est toujours assisté par un avocat.

Il est établi un procès-verbal de l'audition qui est joint au dossier de la procédure, sans que copie en soit délivrée aux parties.

Le procès-verbal est lu au mineur, puis signé pour accord par ce dernier. Le cas échéant, les frais de l'audition sont partagés entre les parties.

L'audition du mineur ne lui confère pas la qualité de partie à la procédure. Les opinions du mineur sont prises en considération compte tenu de son âge et de son degré de maturité.

Les juges qui statuent sur des litiges concernant des mineurs suivent une formation particulière.»

Art. 5.

Dans l'article 1231-1 du même Code, le 1° est abrogé.

Art. 6.

Dans l'article 1231-10, phrase liminaire, du même Code, les mots «en chambre du conseil» sont abrogés.

Art. 7.

Dans l'article 1233 du même Code, remplacé par la loi du 27 mars 2001, au § 1er, 2°, les mots «l'article 931, alinéas 6 et 7» sont remplacés par les mots «l'article 931, alinéas 5 et 7».

Art. 8.

In artikel 1235, eerste lid, 1°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wetten van 29 april 2001 en 13 februari 2003, vervallen de woorden «in raadkamer».

Art. 9.

In artikel 1236*bis*, § 2, van hetzelfde Wetboek vervallen de woorden «in raadkamer».

Art. 10.

In artikel 1249 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 24 juni 1970, vervallen de woorden «in raadkamer».

Art. 11.

In artikel 1253*quater*, a), van hetzelfde Wetboek, vervallen de woorden «in raadkamer».

Art. 12.

In artikel 1255 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 april 2007, wordt in paragraaf 6 het tweede lid opgeheven.

27 oktober 2008

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Carina Van CAUTER (Open Vld)

Art. 8.

Dans l'article 1235, alinéa 1er, 1°, du même Code, remplacé par les lois du 29 avril 2001 et du 13 février 2003, les mots «en chambre du conseil» sont abrogés.

Art. 9.

Dans l'article 1236*bis*, § 2, du même Code, les mots «en chambre du conseil» sont abrogés.

Art. 10.

Dans l'article 1249 du même Code, remplacé par la loi du 24 juin 1970, les mots «en chambre du conseil» sont abrogés.

Art. 11.

Dans l'article 1253*quater*, a), du même Code, les mots «en chambre du conseil» sont abrogés.

Art. 12.

Dans l'article 1255 du même Code, remplacé par la loi du 27 avril 2007, le paragraphe 6, alinéa 2, est abrogé.

27 octobre 2008